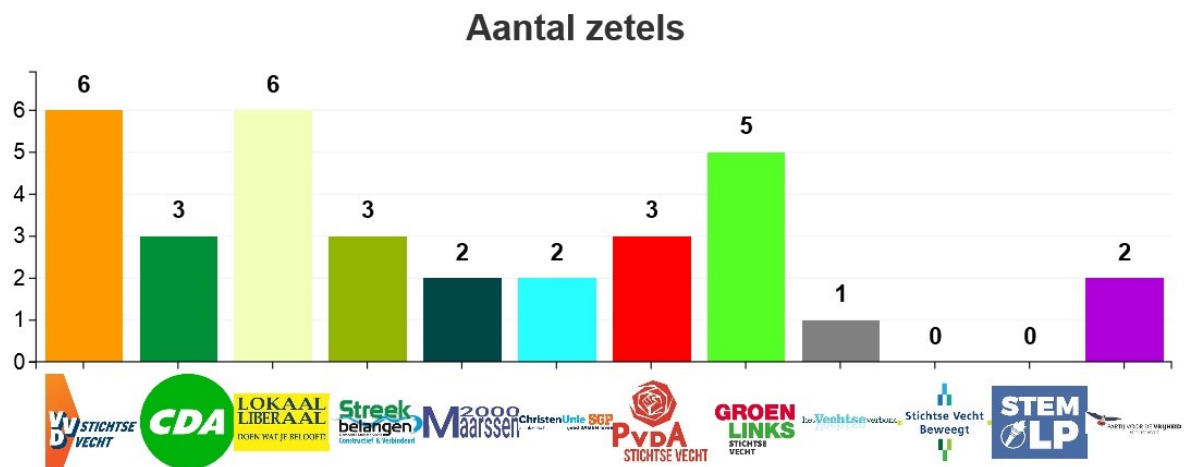

Verslag verkenning coalitievorming

Tjapko Poppens,

29 maart 2018

Verslag van de verkenner

In dit verslag leest u mijn advies over de te vormen coalitie voor de gemeente Stichtse Vecht voor de nieuwe raadsperiode. Hoewel de uitkomst van het advies voor de meeste partijen herkenbaar zal zijn, is het met 10 partijen onvermijdelijk dat een aantal partijen teleurgesteld zal zijn. Dit tekent ook de grote betrokkenheid die ik heb mogen zijn bij de verschillende partijen.

Ik neem u graag mee in mijn overwegingen.

Opdracht

In de aanloop naar de raadsverkiezingen is met alle partijen afgesproken dat bij de coalitieonderhandelingen de grootste fractie de lead zou nemen. In dit kader heeft Jeroen Willem Klomps, fractievoorzitter en lijsttrekker van de VVD, mij benaderd om als verkenner op te treden. Mijn opdracht was de mogelijkheden voor een nieuw te vormen coalitie te verkennen.

Proces

Op zaterdagochtend 24 maart 2018 heb ik alle fracties ontmoet bij de eerste openbare bijeenkomst inzake de coalitievorming. Elke partij heeft daar een reactie gegeven op de verkiezingsuitslag, geformuleerd hoe volgens hen de coalitie er uit zou kunnen zien en of men daar onderdeel van zou willen uitmaken.

Als vervolg op deze bijeenkomst heb ik separaat met alle 10 de partijen, die deel uitmaken van de nieuwe gemeenteraad van Stichtse Vecht, gesproken. Deze gesprekken zijn gevoerd in een prettige en open sfeer. Ze gaven blijk van een grote betrokkenheid. In de gesprekken is verdieping en inkleuring gegeven aan verkiezingsuitslag.

Mijn advies

Op basis van deze gesprekken is mijn advies de coalitieonderhandelingen verder te voeren met:

- De VVD
- Lokaal Liberaal
- GroenLinks
- Het CDA

De input uit de gesprekken met de fracties

De gesprekken waren openhartig. Er is veel informatie gedeeld. Ik haal er 4 punten uit naar voren die een belangrijke rol spelen bij een nieuw te vormen college:

- De bestuursstijl: een collegiaal, verbindend en stevig bestuur.
- Zichtbaarheid in de 12 kernen: herkenbaarheid voor de kiezer.
- Elkaar vinden: inhoudelijke en programmatische verschillen overbruggen.
- 4 partijen voor een stevige basis.

Een stabiel, collegiaal, verbindend en stevig college

Vrijwel alle partijen benadrukte het belang van een collegiaal en stevig bestuur. Het college moet de leiding durven nemen en richting kunnen geven. Stabiliteit is belangrijk, zeker na roerige tijden in het recente en verdere verleden. Duidelijkheid, rust en focus is ook richting de ambtelijke organisatie nodig. Collegiaal bestuur moet uitgangspunt zijn en verbindend vermogen is cruciaal. Belangrijk is dat een wethouder geen belangenbehartiger van zijn of haar partij is, maar wethouder voor iedereen wil zijn. Voor alle inwoners en voor alle raadsleden.

Dit vraagt iets van de persoonlijkheid van de beoogde wethouders en de samenstelling en de samenwerking binnen het college. Het gaat om balans tussen de beoogde collegeleden qua vaardigheden, persoonlijkheid en bestuursstijl. Het vraagt om lerend vermogen, de mogelijkheid tot reflectie en een positieve insteek om deze bestuursklus samen aan te gaan. Daar zal zeker in de beginperiode aandacht voor nodig zijn en vergt ook onderhoud gedurende de hele bestuursperiode.

Zichtbaar en herkenbaar voor de kiezer

De gemeente bestrijkt een groot gebied. Niet elke kern is even groot, maar juist de eigenheid van de 12 kernen maakt Stichtse Vecht tot Stichtse Vecht. Zichtbaarheid in alle kernen is belangrijk. Een nieuwe college moet een afspiegeling zijn van de gemeente. En kiezers uit het gehele gebied moeten zich kunnen herkennen in de samenstelling van het college.

Elkaar vinden: inhoudelijke en programmatische verschillen overbruggen

In de gevoerde gesprekken kwamen programmatische verschillen en overeenkomsten naar voren. Maar er is vooral ook veel overeenkomst. Denk aan thema's als duurzaamheid, wonen en (nieuwe vormen van) participatie. In dit verslag ga ik niet op de inhoudelijke thema's in, dat is voor de formatiefase van belang. Maar ik zie voldoende basis voor 4 bovengenoemde partijen om elkaar op inhoud te kunnen vinden om een stabiele coalitie te vormen.

4 partijen voor een stevige basis

De verkiezingsuitslag is helder. Er zijn 3 grote partijen die met elkaar voldoende zetels hebben voor een raadsmeerderheid en daarmee een coalitie kunnen vormen. Echter voor de eerder genoemde stabiele basis, een gewenste brede afspiegeling en herkenbaarheid voor de inwoners is een vierde partij wenselijk. De wens voor 4 (fulltime) wethouders wordt breed gedeeld.

Waarom deze 4 partijen?

Op basis van de gevoerde gesprekken geef ik het advies voor verdere verkenning van de samenwerking tussen de VVD, Lokaal Liberaal, GroenLinks en het CDA.

In mijn ogen doet een coalitie van deze 4 partijen recht aan de uitslagen van de verkiezingen. De VVD, Lokaal Liberaal en GroenLinks zijn de grootste partijen. Het CDA heeft daarna de meeste stemmen behaald.

Een coalitie tussen VVD, Lokaal Liberaal, GroenLinks en het CDA zorgt voor een brede afspiegeling van de bevolking. Het zorgt voor balans tussen partijen aan beide zijden van het politieke spectrum en balans tussen partijen die ook landelijk actief zijn, lokale en confessionele partijen.

Gemeenteraad

Als je investeert in de bestuurscultuur en stabiliteit kijk je niet alleen naar het college. Er ligt ook werk voor de gemeenteraad. Duidelijkheid, rust en focus is ook daar van belang. Respect voor elkaar blijft aandachtspunt in de politieke arena. Scherp op de inhoud, maar de persoonlijke verhoudingen moeten goed blijven. Dat is niet alleen tijdens de meeste gesprekken door u op tafel gebracht, maar dat willen ook de inwoners.

Inwonersbetrokkenheid

Wijken- en kernenbeleid blijft belangrijk. Veel partijen vragen aandacht voor grotere betrokkenheid van inwoners. De klassieke participatie voldoet niet altijd. Het gaat om meer dan luisteren. Vergroten van het draagvlak staat centraal. En de interactie: samen in gesprek komen en aandacht voor goede terugkoppeling. Niet alleen over het besluit, maar ook over de overwegingen en keuzes.

Tot slot

Na een verkiezing staan meer partijen in de startblokken om te willen besturen. Vanzelfsprekend waren er ook andere keuzes mogelijk geweest. Ik heb betrokkenheid, bevlogenheid en inzet gezien.

De inhoudelijke inbreng van alle partijen is van belang voor het vervolgtraject. Niet alleen van de beoogde coalitie, maar raadsbreed. Ik wens u allen veel wijsheid en positieve energie in de komende bestuursperiode.

Tjapko Poppens
29 maart 2018